Ministerstwo
Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu

Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.551.2026
Warszawa, 18 listopada 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

uprzejmie przekazuję odpowiedź na interpelację nr **20713** Pana Posła Dariusza Mateckiego, w sprawie „skuteczności reakcji państwa na ciężkie czyny z użyciem przemocy popełniane przez nieletnich".

Ad. 1

Poniżej dostępne dane statystyczne nt. **postępowań w sprawach nieletnich w pierwszej instancji w sądach rejonowych w ujęciu ogólnopolskim.**

Dane statystyczne nt. postępowań w sprawach nieletnich w pierwszej instancji w sądach rejonowych w 2024 roku*

Dział 1.1.2. Ewidencja spraw nieletnich

Wyszczególnienie		Pozostało z ubiegłego roku	WPŁYNĘŁO razem	WPŁYNĘŁO w tym z innego sądu	ZAŁATWIONO razem	ZAŁATWIONO w tym przeniesiono do innego sądu	Pozostało na okres następny
0		1	2	3	4	5	6
Rep. Nkd (w. 02 + 03)		25 768	64 633	2 391	65 481	1 218	24 920
z tego	**demoralizacja**	12 658	34 952	875	34 918	438	12 692
	czyny karalne	13 110	29 681	1 516	30 563	780	12 228

Dział 1.1.2.a. Ewidencja popełnionych czynów karalnych przez nieletnich w odniesieniu do osób

Wyszczególnienie	Wszczęto	Załatwiono				Czyny karalne	
		razem (kol. 2= 3 do 6)	z tego			wydano orzeczenie kończące	stwierdzone czyny karalne przypisane
			nie wszczęto	umorzono z powodu	w inny sposób		

+48 22 52 12 888

www.gov.pl/sprawiedliwosc

Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa P-33

				niecelowości ze wzgl. na orzeczone środki w innej sprawie	innego		postępowanie	nieletniemu w orzeczeniu kończącym postępowanie (wszystkie czyny)
0	1	2	3	4	5	6	7	8
Rep Nkd	19 768	35 056	9 210	1 580	4 665	19 601	11 571	14 076

Dział 1.1.2.b.
Stwierdzone czyny karalne przypisane nieletniemu w orzeczeniu kończącym postępowanie

Rodzaje czynów karalnych				**Liczba stwierdzonych czynów karalnych**
Ogółem (w.01 = dz.1.1.2.a, kol. 8)				14 076
w tym	zabójstwo art. 148 kk			5
	uszczerbek na zdrowiu art.		156 kk	30
			157 kk	563
	udział w bójce lub pobiciu art.		158 kk	426
			159 kk	9
	przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomani			1 152
	zgwałcenie art. 197 kk			33
	korupcja art.	228 kk		6
		229 kk		0
		230 kk		0
		231 kk		0
		250a kk		0
		296a kk		1
		296b kk		1
	kradzież rzeczy art. 278 kk			539
	w tym kradzież samochodu			5
	kradzież z włamaniem art. 279 kk			214
	rozbój art. 280 kk			171
	kradzież rozbójnicza art. 281 kk			34
	wymuszenie rozbójnicze 282 kk			65
	oszustwo art.	286 kk		136
		287 kk		16
	prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego art. 178a kk			31

*/ źródło danych: sprawozdanie MS-S16/18 w sprawach rodzinnych i nieletnich

Dane statystyczne nt. postępowań w sprawach nieletnich w pierwszej instancji w sądach rejonowych w 2025 roku

Dział 1.1.2. Ewidencja spraw nieletnich

Wyszczególnienie		Pozostało z	WPŁYNĘŁO		ZAŁATWIONO		Pozostało na okres następny
		ubiegłego roku	razem	w tym z innego sądu	razem	w tym przeniesiono do innego sądu	
0		1	2	3	4	5	6
Rep. Nkd (w. 02 + 03)		24 920	64 346	2 239	63 713	1 144	25 553
z tego	**demoralizacja**	12 692	35 802	779	35 372	383	13 122

	czyny karalne	12 228	28 544	1 460	28 341	761	12 431

Dział 1.1.2.a. Ewidencja popełnionych czynów karalnych przez nieletnich w odniesieniu do osób

Wyszczególnienie	Wszczęto	Załatwiono					Czyny karalne	
		razem (kol. 2= 3 do 6)	z tego				wydano orzeczenie kończące postępowanie	stwierdzone czyny karalne przypisane nieletniemu w orzeczeniu kończącym postępowanie (wszystkie czyny)
			nie wszczęto	umorzono z powodu		w inny sposób		
				niecelowości ze wzgl. na orzeczone środki w innej sprawie	innego			
0	1	2	3	4	5	6	7	8
Rep Nkd	18 816	32 698	8 433	1 408	4 562	18 295	10 506	12 990

Dział 1.1.2.b. Stwierdzone czyny karalne przypisane nieletniemu w orzeczeniu kończącym postępowanie

Rodzaje czynów karalnych				Liczba stwierdzonych czynów karalnych
Ogółem (w.01 = dz.1.1.2.a, kol. 8)				12 990
w tym	zabójstwo art. 148 kk			6
	uszczerbek na zdrowiu art.		156 kk	34
			157 kk	550
	udział w bójce lub pobiciu art.		158 kk	403
			159 kk	10
	przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomani			744
	zgwałcenie art. 197 kk			28
	korupcja art.		228 kk	90
			229 kk	2
			230 kk	0
			231 kk	0
			250a kk	0
			296a kk	2
			296b kk	3
	kradzież rzeczy art. 278 kk			524
	w tym kradzież samochodu			2
	kradzież z włamaniem art. 279 kk			151
	rozbój art. 280 kk			130
	kradzież rozbójnicza art. 281 kk			25
	wymuszenie rozbójnicze 282 kk			75
	oszustwo art.	286 kk		141
		287 kk		14
	prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego art. 178a kk			29

Dane statystyczne nt. postępowań w sprawach nieletnich w pierwszej instancji w sądach rejonowych za III kwartały 2026 roku

Dział 1.1.2. Ewidencja spraw nieletnich

Wyszczególnienie		Pozostało z	WPŁYNĘŁO		ZAŁATWIONO		Pozostało na okres następny
		ubiegłego roku	razem	w tym z innego sądu	razem	w tym przeniesiono do innego sądu	
0		1	2	3	4	5	6
Rep. Nkd (w. 02 + 03)		25 553	50 871	1 630	47 115	803	29 309
z tego	**demoralizacja**	13 122	28 676	577	26 857	295	14 941
	czyny karalne	12 431	22 195	1 053	20 258	508	14 368

Dział 1.1.2.a. Ewidencja popełnionych czynów karalnych przez nieletnich w odniesieniu do osób

Wyszczególnienie	Wszczęto	Załatwiono					Czyny karalne	
		razem (kol. 2= 3 do 6)	z tego				wydano orzeczenie kończące postępowanie	stwierdzone czyny karalne przypisane nieletniemu w orzeczeniu kończącym postępowanie (wszystkie czyny)
			nie wszczęto	umorzono z powodu		w inny sposób		
				niecelowości ze wzgl. na orzeczone środki w innej sprawie	inneg o			
0	1	2	3	4	5	6	7	8
Rep Nkd	14 035	23 657	6 215	1 075	3 262	13 105	7 397	9 040

Dział 1.1.2.b. Stwierdzone czyny karalne przypisane nieletniemu w orzeczeniu kończącym postępowanie

Rodzaje czynów karalnych			Liczba stwierdzonych czynów karalnych
Ogółem (w.01 = dz.1.1.2.a, kol. 8)			9 040
w tym	zabójstwo art. 148 kk		4
	uszczerbek na zdrowiu art.	156 kk	24
		157 kk	338
	udział w bójce lub pobiciu art.	158 kk	303
		159 kk	3
	przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomani		664
	zgwałcenie art. 197 kk		16
	korupcja art.	228 kk	2
		229 kk	1
		230 kk	0
		231 kk	0
		250a kk	1
		296a kk	0
		296b kk	1
	kradzież rzeczy art. 278 kk		224
	w tym kradzież samochodu		1
	kradzież z włamaniem art. 279 kk		74
	rozbój art. 280 kk		106
	kradzież rozbójnicza art. 281 kk		15
	wymuszenie rozbójnicze 282 kk		27
	oszustwo art.	286 kk	99
		287 kk	7
	prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego art. 178a kk		18

Ad. 2

W ramach sprawozdawczości statystycznej nie są gromadzone dane niezbędne do udzielenia odpowiedzi na pytanie.

Ad. 3

Według stanu na dzień 30 września 2026 r. limit miejsc w okręgowych ośrodkach wychowawczych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich wynosił łącznie 1 541, a przeciętny stan ewidencyjny wychowanków – 833,22. Stopień wykorzystania miejsc wynosił 54,07%.

Szczegółowe dane dotyczące wykorzystania miejsc, liczby wakatów wśród pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych przedstawia tabela.

Wakaty pracowników pedagogicznych i pracowników niepedagogicznych w okręgowych ośrodkach wychowawczych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich wg informacji uzupełniającej przekazanej przez jednostki na dzień 30 września 2026 roku

L.p.	Okręgowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich	Wakaty	
		pracownicy pedagogiczni	pracownicy niepedagogiczni
1	2	3	4
1	OOW Warszawa Falenica	1,60	0,87
2	OOW Barczewo	2,00	2,50
3	ZP Białystok	8,61	5,20
4	SdN Chojnice	9,00	2,85
5	SdN Dominów	8,94	3,50
6	OOW Gacki	1,78	1,17
7	ZP Gdańsk - Oliwa	11,83	2,25
8	ZPiSdN Głogów	7,55	6,34
9	ZP Grodzisk Wielkopolski	0,55	6,36
10	OOW Jerzmanice Zdrój	9,09	0,50
11	OOW Kcynia	5,00	7,25
12	ZPiSdN Konstantynów Łódzki	6,17	5,61
13	OOW Koronowo	5,51	0,07
14	OOW Koszalin	0,55	0,65
15	OOW Laskowiec	6,61	3,15
16	OOW Mrozy	7,79	2,80
17	ZP Nowe	9,07	1,65
18	OOW Ostrowiec Świętokrzyski	8,28	3,75
19	OOW Poznań	4,14	6,35
20	OOW Pszczyna Łąka	15,94	7,37

21	ZPiSdN Racibórz	9,78	3,00
22	OOW Studzieniec	9,87	3,35
23	OOW Szczecin	2,75	1,73
24	OOW Szubin	3,79	0,01
25	ZPiSdN Świdnica	0,00	0,00
26	OOW Świecie	7,06	0,75
27	OOW Tarnów	7,62	3,50
28	OOW Trzemeszno	6,50	2,60
29	OOW Witkowo	3,93	2,28
30	ZPiSdN Zawiercie	3,72	3,67
Razem		185,03	91,08

Ad. 4

Nie są dostępne szczegółowe dane dotyczące środków przeznaczonych bezpośrednio na zwiększenie dostępności miejsc i specjalistycznej kadry w poszczególnych placówkach w latach 2024 i 2025 oraz do 30 września 2026 r.

Na podstawie sprawozdań budżetowych Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa łączne wydatki okręgowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich wyniosły:

- w 2024 r. – 323 373 125,52 zł;
- w 2025 r. – 350 917 951,74 zł;
- do 30 września 2026 r. – 268 716 828,24 zł.

Wskazane kwoty obejmują całkowite wykonanie wydatków wskazanych placówek i nie stanowią wyodrębnionej wartości środków przeznaczonych wyłącznie na zwiększenie liczby miejsc lub zatrudnienie specjalistycznej kadry.

Ad. 5

W celu poszerzenia wiedzy na temat dalszych losów wychowanków opuszczających placówki resocjalizacyjne podjęto działania zmierzające do przeprowadzenia projektu badawczego. Pismem z dnia 21 października 2026 r. Pani Maria Ejchart, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, zwróciła się do Dyrektora Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości z wnioskiem o przeprowadzenie projektu badawczego dotyczącego sytuacji życiowej wychowanków opuszczających okręgowe ośrodki wychowawcze i zakłady poprawcze oraz ich dalszych losów. Głównym celem badania będzie rozpoznanie sytuacji osobistej i społecznej wychowanków bezpośrednio przed opuszczeniem placówki, a także analiza ich funkcjonowania w kolejnych latach po zakończeniu pobytu.

W pierwszym obszarze badanie obejmie w szczególności zasoby osobiste i środowiskowe wychowanków, ich sytuację rodzinną, mieszkaniową i materialną, kompetencje edukacyjne i zawodowe oraz potrzeby związane ze zdrowiem psychicznym i procesem usamodzielnienia. Drugi obszar będzie dotyczył dalszych losów byłych wychowanków,

w tym ich sytuacji edukacyjnej, zawodowej i rodzinnej, korzystania z pomocy społecznej oraz ewentualnych konfliktów z prawem.

Realizacja projektu będzie opierać się na analizie dokumentacji i danych z systemów informacyjnych, badaniach ankietowych oraz metodach jakościowych, w tym badaniach biograficznych. Przewidziano również stworzenie podstaw do prowadzenia badań podłużnych, zakładających ponowny kontakt z uczestnikami po upływie pięciu lat od opuszczenia placówki.

Badanie ma na celu uzupełnienie wiedzy na temat zasobów, kompetencji i trudności, z jakimi wychowankowie opuszczają placówki resocjalizacyjne, a także sposobu ich funkcjonowania w kolejnych latach. Uzyskane wyniki posłużą lepszemu rozpoznaniu potrzeb tej grupy, ocenie skuteczności oddziaływań resocjalizacyjnych oraz doskonaleniu rozwiązań służących przygotowaniu wychowanków do samodzielnego życia i ich readaptacji społecznej. Jednym z rezultatów projektu będzie raport zawierający rekomendacje dotyczące przygotowania nieletnich do opuszczenia placówek oraz wsparcia udzielanego im po zakończeniu pobytu.

Ad. 6

Minister Sprawiedliwości sprawuje nadzór pedagogiczny nad okręgowymi ośrodkami wychowawczymi, zakładami poprawczymi i schroniskami dla nieletnich, a także pełni funkcję organu prowadzącego te placówki.

W ramach sprawowanego nadzoru w wymienionych jednostkach przeprowadzane są kontrole planowe oraz w uzasadnionych przypadkach, kontrole doraźne. W razie stwierdzenia nieprawidłowości lub potrzeby podjęcia działań naprawczych, na podstawie ustaleń kontroli wydawane są stosowne zalecenia. Każde zalecenie zawiera określony termin jego realizacji.

Szczegółowy zakres działań podejmowanych w poszczególnych placówkach wynika z ustaleń przeprowadzonych kontroli oraz wydanych na ich podstawie zaleceń. Terminy realizacji są określane indywidualnie, z uwzględnieniem charakteru stwierdzonych nieprawidłowości i zakresu wymaganych działań.

Z wyrazami szacunku
Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/